

Systemy komunikacji społecznej: monolog, magiel, dialog

Autor tekstu: **Zdzisław Gromada**

W naszej cywilizacji funkcjonują dwa zasadnicze systemy władzy: dyktatura i demokracja. Demokracja jest konkurencyjną walką o władzę bądź "*burzą mózgów*" dla wypracowywania dobra społecznego. W praktyce skuteczne pełnienie obydwu tych zadań jednocześnie jest niemożliwe. Językiem dyktatury jest MONOLOG, walki — „*MAGIEL*”, a "*burzy mózgów*" - DIALOG. W młodych demokracjach, jak np. w Polsce, dominuje walka o władzę i język "*magla*". Spróbujmy zastanowić się nad tym zjawiskiem i odpowiedzieć na pytanie: **Co możemy zrobić, by w naszej demokracji dominował język dialogu?**

MONOLOG to sposób komunikacji człowieka nawiedzonego, który jest przekonany, że wszystko wie najlepiej. Pozostali członkowie grupy mogą mówić na każdy temat pod warunkiem, że go chwala. Mogą również zgłaszać „dowolne” pomysły pod warunkiem, że są one zgodne z jego pomysłami. Ten sposób kontaktów międzyludzkich przynosi opłakane rezultaty. Zdominowani uczestnicy „dialogu” przyjmują pozycje obronne, zamykają się i puszczają wygłaszane przez "*monologa*" kwestie mimo uszu. Próbuje go wyeliminować lub opuścić jego grupę. Charakterystyczny przykład takiego „dialogu” ojca z synem pokazano w filmie „Pręgi”. System polityczny oparty na monologu to dyktatura. Do czego to prowadzi pokazuje historia Rosji Stalina, Iraku Husaina, Białorusi Łukaszenki itp. Panuje przekonanie, że demokracja skutecznie blokuje taki system władzy, chociaż przypadek Niemiec z 1933 r. pokazuje, że niekoniecznie.

MAGIEL to sytuacja, gdy takich „przekonanych” do swojej racji i nieomyślności w jednym miejscu, w jednej grupie, jest kilkoro. Małe grupy „dialogowe” jak np. rodziny, spółki cywilne, w takich okolicznościach skazane są na rozpad. Ten rodzaj „dialogu” szczególnie intensywnie jest praktykowany w tzw. młodych demokracjach. Politycy *MAGLA* nie poszukują najkorzystniejszych społecznych rozwiązań lecz walczą o głosy poparcia. Obowiązuje zasada: „Im gorzej dla konkurentów — tym lepiej dla nas”. Taki stan rzeczy prowadzi również do swobodnego rozwodu. Świadczą o tym oficjalne badania sondażowe które wykazują, że 60% młodych ludzi chce wyjechać z Polski.

DIALOG jest idealnym i ze wszech miar korzystnym sposobem kontaktów międzyludzkich. Jest to najlepsza metoda dochodzenia do optymalnych rozwiązań i jest szczególnie pożądana w polityce. Niestety, z powodu naszego zarozumiałstwa, egoizmu oraz głupoty DIALOG to wyjątek. Uważamy się za mądrzejszych, lepiej od innych poinformowanych, ważniejszych etc. Nasza głupota powoduje, że nie rozumiemy, co inni mówią, mówimy nie na temat lub rzeczy oczywiste. Istotne znaczenie ma również nasza skłonność wyrażania swoich opinii, refleksji, publicznych popisów nawet wtedy, gdy nie mamy nic interesującego (mądrego) do powiedzenia lub pokazania. W efekcie tego prawdziwy DIALOG społeczny jest wyjątkiem.

Od *MAGLA* do DIALOGU

Czytelny nakaz stosowania w życiu zasady DIALOGU dał nam w swoim testamencie Jan Paweł II. Warunkiem koniecznym dla tego sposobu komunikacji międzyludzkiej jest tolerancja, zauważanie u drugiego człowieka pozytywów, docenianie jego dobrej woli i dobrych pomysłów. Pochwałami osiąga się dużo więcej niż krytyką. Póki o naszym życiu osobistym i społecznym nie będzie decydował taki sposób wzajemnych kontaktów, póty nie mamy co liczyć na udane życie. Zastanówmy się, co możemy zrobić, by w naszych domach i w naszej ojczyźnie DIALOG był dominującym sposobem relacji międzyludzkich. Nie powinniśmy naiwnie oczekiwać, że stanie to się szybko i samoczynnie. Z pewnością możemy swoim zachowaniem propagować postawę DIALOGU i tym przybliżyć moment jej upowszechnienia. Dla sprowokowania dyskusji na ten temat podaję swoje refleksje (pomysły) w tym zakresie:

1. W swoich wypowiedziach i publikacjach powinniśmy wyeliminować krytykanctwo. Dopuszczalna i zalecana jest krytyka konstruktywna. Przed zabranieniem głosu dobrze się zastanówmy, czy mamy coś interesującego, nowatorskiego bądź konstruktywnego do przekazania.

2. "*Prawdziwa cnota krytyk się nie boi*". Nie reagujemy emocjonalnie na bezzasadne pomówienia i prowokującą krytykę. Ten kto to czyni daje świadectwo o sobie nie o nas.

3. Nim w adwersarza rzucimy kamieniem, a tym bardziej błotem, to gruntownie sprawdźmy swoje sumienie. Zastanówmy się czy jesteśmy prawdziwą cnotą czy też cnotą z

konieczności — bo nikt nam nie dał okazji do jej utraty.

4. Ludziom DIALOGU stawiamy szóstki a ludziom *MAGLA* wręczajmy czerwone kartki. Szczególnie uważnie oceniamy przy urnie wyborczej ludzi ubiegających się o funkcje publiczne.

Zobacz także te strony:

[Język racjonalny i emocjonalny w religii i polityce](#)

[O istocie rozmowy](#)

[Język nauki a język religii](#)

[Zdzisław Gromada](#)

Współpracownik witryny Global.net.pl

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 22-06-2005)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4197) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4197>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl